

οχηματίζεον τὴν ἡμέραν ταύτην ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ τοῦ βασιλέως ὑψηλὰς πυραμίδας ἐξ ὠδῶν γεγραμμένων ἢ κεχρυσωμένων, αἵνα ἡ αὐτοῦ Μεγαλειότης διένεμε μετὰ τὴν λειτουργίαν εἰς τοὺς αὐλικούς του.

Ἐν Παρισίοις ὑπῆρχε συνήθεια, ὁ ἀναγορευθεὶς διδάκτωρ τῆς ἱατρικῆς νὰ διδῃ, μετὰ τὴν θέσιν, πρὸς τοὺς ἱατροὺς καὶ τοὺς καθηγητὰς συμπόσιον οὗ τὸ κυριώτερον ἔδισμα ἦσαν πλακοὺς ἐκ βόειου κρέατος καὶ σαρυλάς. Ἡ ἱατρικὴ σχολὴ κατηργήσατο ἀκολούθως τὸ ἔθιμον τοῦτο ἀντικατέστησε τὸ πρόγευμα διὰ ποσοῦ χρηματικοῦ. Αἱ θέσεις διετήρησαν τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν ὀνομασίαν μέχρι τῆς ἐπαναστάσεως· ἐκαλοῦντο δὲ *pastillaria*.

Ἐναπέθετον εἰς τοὺς ἀμπελωφόρους τόπους, τὸν οἶνον ἐντὸς πίθων καὶ ἐντὸς στερνῶν κεκτισμένων ἐντέχνως καὶ μετὰ μεγίστης προσοχῆς. Οἱ ἵπποκομοὶ καὶ οἱ ὑπῆρέται ἐπιήρουν ἐκείθεν οἶνοδοχεῖα καὶ φιάλας ἃς ἔφερον κρεμαμένας ἀπὸ τῆς λαβίδος τοῦ ἐπιπίου των.

Τὰ Σακχαρωτὰ (*bonbons*) μεταχειρίζοντο ἄλλοτε εἰς ἀπόλαυσιν ἐνόσιας ἐπιτήμων προσώπων, καὶ εἰς προσοχὴν τῶν δικαστικῶν πρὸς εὖς ἀπευθύνοντο ἀναφορὰ τοσοῦτον δ' ἐξετέταθη ἡ χορὴσις αὐτῆ ὥστε ὁ Ἰουδοδαδικὸς ἠγαγκάσθη ν' ἀπαγορεύσῃ εἰς τοὺς δικαστὰς τὴν πλεον τῶν δέκα σολιδίων παραλαβὴν σακχαρωτῶν καθ' ἑβδομάδα· ὁ δὲ Φίλιππος ὁ Ὁραῖος (*Philippe le Rel*) περιώρισεν ἔτι μᾶλλον τὴν χρῆσιν, διατάξας τὴν ἐν μιᾷ τῆς ἑβδομάδος ἡμέρᾳ καθ' οἷον χρῆσιν. Ἀλλὰ δυστυχῶς τὰ σακχαρωτὰ ἀντικατεστάθησαν διὰ χρημάτων, καὶ πρῶτος ὁ Τυρνῶν ἔδωκεν εἰς δικαστὴν δέκα φράγκα χρυσᾷ ἀντὶ δέκα θηκῶν σακχαρωτῶν.

Περὶ τὸν ἐνδέκατον καὶ δωδέκατον αἰῶνα, ἐθιμοταξίας ἴδιον ἦτο νὰ καθήνται εἰς τὰς τραπέζας τῶν συμποσίων κατὰ ζεύγη ἑτερογενῶν φύλων· παρτίθετο δὲ ἐν μόνον πινάκιον δι' ἕκαστον ζεύγος. Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῶν οἰκῶν, εἰς μόνον κύλιξ (ποτήριον) ἤρκει δι' ἅπαντα τῆς οἰκογενείας τὰ μέλη, ὁ δὲ *Saint Bernard* ἀπεκληρώθη παρὰ τοῦ πατρὸς του, διότι περὶ πῆ ἐσπόγειε τὸν κύλικα, λόγῳ ὅτι ὁ πατὴρ του εἶχε λέπριν.

Παρὰ Ῥωμαίοις ἡ συνήθεια τῶν προπόσεων συνεδέετο μετὰ τῆς θρησκείας· καὶ ἐν Γαλλίᾳ δὲ ὑπῆρξεν ἐποχὴ καθ' ἣν ἡ συνήθεια αὕτη ἦτο γενικωτάτη. Πρὸ ἑβδομηκοντα ἢ ὀγδοηκοντα ἐτῶν ἔπεινον εἰς τὴν ἑ. Γερμανίᾳ εὐθύγεια οὐμόνον τῶν παρευρισκομένων προσώπων, ἀλλὰ καὶ τῶν θεῶν καὶ τῶν ἐξαδέλφων· καὶ λοιπῶν ἕκτος τούτου καὶ ὑπὲρ τῶν θεοθεωτῶν ἐγένοντο προπόσεις, ὡς ὁ παρευρισκόμενος ξένος ἠγαγκάζετο προηγουμένως νὰ πληροφορηθῇ περὶ τῆς γενεαλογίας τῶν συνδαιτυμόνων του. Ὁ Πασιτέρος ἀναφέρει ἀνέκδοτον λίαν κατανοητικῶν, ὡς πρὸς τὴν δυστυχῆ Μαρίαν Στουάρτην τὴν ἀποκεφαλισθῆσαν. Τὴν ἐπέτρην τῆς προτεραίας τοῦ θανάτου τῆς. Ἐπὶν μετὰ τὸν δαίμον εἰς ὑγίαν ἔλθον αὐτῆς τῶν θεραπόντων, παρακαλέσασα αὐτοὺς νὰ τῇ ἀποδώσωσι τὴν πρόποσιν· πάντες ἀνεξαιρέτως ὑπήκουσαν, καὶ ἐνῶ πρᾶξινον ὑπὲρ τῆς κυρίας των, τὰ δάκρυά των ἔρρεον κρουνήδον ἐντὸς τῶν κυλικῶν.

Οἱ ἀρχαῖοι λακί ἐνόμισαν ἀναγκαῖον νὰ διαποιήσωσι τὰ συμπόσια διὰ θεαμάτων καὶ θεατρικῶν παραστάσεων παντὸς εἶδους. Οἱ Ῥωμαῖοι ἔτερπον τοὺς ξένους των διὰ παντομίμων καὶ ἐνότιο δι' αἰματηρῶν ἀγῶνων παλαιστῶν· εἰς τὰ συστάσια τῶν μοναχῶν ἢ εἰς τὰς τραπέζας τῶν ἐρέων ἀνεγίνωσκοντο θρησκευτικὰ βιβλία ἢ ἐψάλλοντο ὕμνοι. Ἡ πρώτη ἐν Γαλλίᾳ ἐνατοσύριξ (*orgue*) κατεσκευάσθη διὰ τὴν τραπέζαν Καρόλου τοῦ Μεγάλου.

Αἱ πρὸς τοὺς ξενιζομένους ὑπὸ τῶν ἐπισημοτέρων προσώπων διδόμεναι τέρψεις ἦσαν θεάματα τινα, καλούμενα προεπιδόρπια (*entremets*). Τὰ θεάματα ταῦτα συνίσταντο ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, εἰς μονομαχίας ἱπποπόδων, εἰς καίγισα αὐτομάτων, καὶ εἰς παραστάσεις θεατρικὰς ἐπιτήμων γεγονότων. Κατὰ τὴν συμπόσιον δοθὲν παρὰ τοῦ ἑκτου Καρόλου πρὸς τὰς κυρίας τῆς αὐλῆς, δυο ἱππῶται *Reynaud de Big* καὶ ὁ *Messire Bonceicaut*, συνηγωνίσθησαν ἐπιπποὶ, τρέχοντες περὶ τῆς τραπέζης, καὶ συνέτριψαν λόγῃ· ἕτεροι ἀκολούθως διαδεχθέντες αὐτοὺς ἐμίμηθησαν τὰ παραδειγματῶν. Ἐν τινι δὲ συμπόσιῳ δοθέντι παρὰ τοῦ πέμπτου Καρόλου, ἐν ἔτει 1738, παρίστησαν τὴν ἀναγώρησιν τοῦ *Godefroy de Bouillou* δ' ἂν τὸν Ἄιον Τάσον καὶ τὴν ἄλωσιν τῆς Ἱερουσαλῆμ Κατὰ τὴν τελετὴν διαταχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἑκτου Καρόλου διὰ τὴν ἀρχὴν τῆς Ἰσαβέλλας τῆς Βυθαρίας, παρέστη ἡ πολιορκία τῆς Τροίας. Ὄκδομησαν ἐπὶ τούτου μέγα φρούριον φέρον πέντε πύργους πρὸς ὑπεράσπισιν ἐξ ὧν αἱ τέσσαρες ἦσαν εἰς τὰ τέσσαρα ἄκρα, ὁ δὲ πέμπτος ἐν τῷ μέσῳ. Χλωμίδες καὶ ἀσπίδες ἀπρηρημέναι εἰς τοὺς τοίχους· ἐθήονον οὐτὶ τὸ φρούριον ἐκείνο ἦτο ἡ Τροία. Ὁ δ' ἐν τῷ μέσῳ πύργος ὑπέφαινε τὴν ἀκρόπολιν τοῦ Ἰλίου. Εἰς ἀπόστασιν τινα ἀπὸ τούτου ἐβρίνετο μέγα στρατιόπεδον, καὶ τούτο ἦν τὸ τῶν Ἑλλήνων, διακρινόμενον ἐκ τῶν σημάτων· ὅπισθεν τοῦ στρατοπέδου τούτου εὕρισκετο πλοῖον χρησιμότητος ἑκατὸν περίπου πολεμιστῶν. Τὸ φρούριον, ἡ σκηνὴ καὶ τὸ πλοῖον ἐκινούντο διὰ προχῶν, ὧν τὰ ἐλαστήρια, ὡς καὶ οἱ κινούντες αὐτὰ ἄνθρωποι, ἦσαν ἀρνητῆ. Συνεκροτήθη ἀκολούθως μάχη μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἡρώων τῶν πλοίου, καὶ τῶν ἐν τῷ φρουρίῳ ἐγκεκλεισμένων Ῥώων· ἀλλ' ἡ μάχη αὕτη ὑπῆρξε βραχυτάτη, διότι τοσαύτη ἦτο ἡ πληθὺς τῶν θεατῶν, ὥστε πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐπληρώθησαν.

Ἡ αὐτὴ τῆς Βουργωνίας ἐδείκνυε ἐξαιρετικὴν κλίσιν πρὸς τὰ θεάματα τῶν αὐτομάτων καὶ τῶν ζῶων. Ἐφορᾶζομένων τῶν γάμων Καρόλου τοῦ Τολμηροῦ μετὰ τῆς ἡγεμονίδος Μαργαρίτας τῆς Ἀγγλίας, ἔλαβον χώραν τρία προεπιδόρπια. Ἐν τῷ πρώτῳ, εἰσῆλθε μέγας μονόκερως φέρων ἐπ' ὤμων λεοκάρδιον κρυσταύσαν διὰ μὲν τοῦ ἐὸς ποδὸς τὰ σήματα τῆς Ἀγγλίας, διὰ δὲ τοῦ ἑτέρου, μέγαν μαργαρίτην λίθον, ὑπαντιετόμενον τὸ ὄνομα τῆς βασιλισσῆς.

Τὸ πάλαι ἐτρῶον ἐπὶ τραπέζων ξυλίων, αὐτῶν τραπεζομανθῶλων. Σημειωτέον ὅμως ὅτι τὰς τραπέζας ταῦτα· εἰήρουν ἐν μεγίστῃ καθαριότητι. Πρῶτοντος τοῦ χρόνου, ἐκάλυπτον αὐτὰς διὰ δέρματος, ἀντικατασταθέντος βραδυτέρου ὑπὸ τῶν ὕφαντων τραπέζων.